

5. Kinderen-, jongeren- en seniorenbeleid

1. Realisaties van huidige bestuursperiode

A. Kinderen

- Van bij de eerste maanden dat het nieuwe gemeentebestuur actief was werd het **Lokaal Overleg Kinderopvang** (LOK) opgestart. Dit netwerk brengt alle instanties bijeen die met jonge kinderen bezig is: ouders, de opvanginitiatieven, scholen, jeugdwerk, het lokaal bestuur en andere belangstellenden. Ze geven advies aan de lokale overheid over het beleid en de uitbouw van kinderopvang in de gemeente.
- Met de opstart van het zelfstandig **kinderdagverblijf** in Nederzwalm wil het gemeentebestuur een antwoord bieden op opvangtekorten voor kinderen tot 3 jaar. De gemeente huurt het pand en de uitbating gebeurt via een concessie aan vzw Komma. De bijdrage voor de opvang wordt bepaald op basis van het inkomen van de ouders.
- Sinds 2008 staat er een mooie **speeltuin** in de Sportlaan. Kinderen kunnen samen hun hartje ophalen en ouders slaan ondertussen een praatje. De speeltuin heeft bijzonder veel succes.
- Tijdens de schoolvakanties kunnen kleuters en lageschoolkinderen deelnemen aan een reeks betaalbare **sport- en spelkampen** met gekwalificeerde animatoren. Deze kampen hebben als om meer succes. Ook de grootste Zwalmse vereniging, SK Munkzwalm, doet een duits in het zakje met twee weken begeleide sportieve vakantie.
- Sinds 2008 werkte het gemeentebestuur, in samenspraak met geïnteresseerde ouders, een regeling uit voor de inrichting van **speelstraten** tijdens de zomervakantie. Een gesmaakt initiatief waardoor kinderen op een veilige manier in hun straat kunnen spelen.
- Kinderen van de lagere school kunnen op woensdagmiddag terecht in de gemeentelijke opvang **WOOPZ**. De bijdrage is 1 euro per begonnen uur of 0.5 euro vanaf het derde kind.
- Door deel te nemen aan de Vlaamse **Buitenspeeldag** zorgt de gemeente voor een leuke spelnamiddag voor onze kinderen.
- Alle Zwalmse kinderen jonger dan 12 jaar kunnen deelnemen aan het gemeentelijk **Sinterklaasfeest**. De show en de cadeautjes doen het aantal deelnemers zodanig groeien, dat het feest in een voor- en namiddaggedeelte is opgesplitst.

B. Jongeren

- De **jeugdraad** werd nieuw leven ingeblazen, een moeilijke oefening door de afwezigheid van middelbare scholen in Zwalm. Jeugdverenigingen, maar ook individuele jeugdige Zwalmelingen krijgen de kans op inspraak in het jeugdbeleid van de gemeente.
- Ter voorbereiding van het jeugdbeleidsplan werd, in samenwerking met de jeugdraad, een **jongerenenquête** verstuurd naar 150 jongeren tussen 12 en 18 jaar.
- Elke jongere van Zwalm kan **kadervorming** (bv. animator of hoofdanimator) in het jeugdwerk volgen en de kostprijs van deze vorming volledig terugbetaald krijgen door de gemeente. In 2008 organiseerde de jeugdraad samen met de jeugddienst een vorming EHBO voor jeugdleiders. In het voorjaar van 2009 werd een vorming grime georganiseerd en in het najaar van 2009 een vorming rond spelen en inleving in het spel met kinderen. Hierbij doet de gemeente steeds beroep op professionele begeleiders.
- De **jeugdbewegingen** met een klassieke wekelijkse werking maken gebruik van gemeentelijke gebouwen. Bovendien kunnen zij rekenen op een terugbetaling van de kosten voor hun kampvervoer, aangezien deze kosten een grote hap uit hun budget kunnen nemen.
- Er werden middelen voorzien voor een **jeugdhuis**. Op dit ogenblik is jeugdhuis 'De Zebbe' gevestigd in de Spoorweglaan. Door tussenkomsten in de energie- en waterkosten, de verwarming en dergelijke, geeft de gemeente het jeugdhuis de kans om een dynamische werking uit te bouwen.
- Fuiven organiseren in eigen gemeente moet mogelijk zijn. Daarbij hebben we oog voor de bereikbaarheid, toegankelijkheid en veiligheid.

Om overlast te voorkomen, maken we goede afspraken met de organisatoren en politie. Met de marktluif 2009 is er voor de eerste keer gekozen om te werken met een **luifcharter**, waarbij het college en de lokale politie partners worden in het organiseren van een luif. In het luifcharter worden afspraken vastgelegd waaraan alle partijen zich moeten houden.

C. Senioren

- Al vanaf de eerste drie maanden van het nieuwe gemeentebestuur werd de **seniorenadviesraad** opgericht. Een zeer actieve raad die tal van activiteiten organiseert ten behoeve van onze oudere bevolking.
- Dankzij deze raad wordt elk jaar allerlei **activiteiten** georganiseerd, zoals het paas-, zomer- en kerstfeest, een daguitstap, de week van de derde leeftijd met film, lezingen en een wedstrijd georganiseerd. En met groeiend succes: zo waren er vorig jaar op het kerstfeest maar liefst 300 senioren aanwezig.
- In samenwerking met de seniorenraad werd een **seniorenbehoefteonderzoek** opgestart. Voor de verwerking werd een jobstudent aangeworven. De resultaten van dit onderzoek worden gebruikt voor het bijstellen van het seniorenbeleid.
- Voornamelijk om het sociale isolement te doorbreken is het OCMW en Huize Roborst in 2009 gestart met een **seniorenrestaurant**. Sindsdien zitten tientallen senioren niet langer alleen om een volledige maaltijd te nuttigen en een middagpraatje te slaan.
- Elke Zwalmse senior kan aan zijn trekken komen in het sportaanbod van de gemeente. Elk jaar nemen diverse senioren deel aan de **seniorenspordag** van de Burensportdienst Vlaamse Ardennen. Ook via de oprichting van een nieuwe vereniging nemen vele tientallen senioren elke maand deel aan een verzorgde wandeling in dfe regio.
- Via werkingstoelagen en logistieke ondersteuning kan het lokaal sociaal-cultureel leven van onze ouderen floreren.

2. Aanbevelingen voor de beleidsperiode 2013–2018 :

A. Kinderen

- De noden qua naschoolse opvang van kinderen en de opvang van babys en peuters tot het kleuterklasje dienen continu in kaart te worden gebracht, zodat tijdig en correct kan worden gereageerd op noden die zich zouden voordoen.
- Er moet blijvend ruimte worden gemaakt om het aantal speeltuintjes in onze gemeente te verhogen : het is te belangrijk voor het spelplezier van het kind en zorgt voor een goede cohesie en sociaal contact tussen de ouders
- De Openspelendag, het Sinterklaasfeest, de theaternamiddag in het kader van Zwalm Kluistert, de diverse kinderinitiatieven van de gemeentelijke bibliotheek en andere evenementen voor kinderen moeten onverkort blijven bestaan en beter worden bekend gemaakt
- Er moet een evaluatie worden gemaakt van het gebruik van de speelstraten in onze gemeente, en nagaan op welke manier we de kinderen hierin nog meer spelplezier kunnen aanbieden
- De kinderen moeten een stem krijgen in het gemeentebeleid. Dit kan worden bereikt via de installatie van een kindergemeenteraad.

B. Jongeren

- Met de jeugdverenigingen moet een masterplan worden opgesteld in verband met de geschikte lokalen van de scouts en Chiro. Dit plan verdient daarna om spoedig uitgevoerd te worden. Goede voorbeelden uit andere gemeenten kunnen worden opgevraagd.

- De verantwoordelijken van het jeugdhuis moeten, samen met de vertegenwoordigers binnen de jeugdraad, beter worden betrokken bij het opstellen en uitvoeren van het gemeentelijk jeugdbeleid.
- Er moet een wederzijds vertrouwen opgebouwd worden tussen de bevoegde schepen voor jeugdzaken en de verantwoordelijken van de diverse jeugdverenigingen
- Er moet een onderzoek worden gevoerd naar het lees- en het sportgedrag (of het gebrek er aan) van onze jeugd. Meten is weten, en als we met het gemeentebestuur iets in gunstige richting kunnen veranderen, moeten we dat sterk overwegen.
- Ook mag het ondersteunen, zowel financieel als logistiek, van kadervorming in het jeugdwerk niet worden teruggeschroefd. Elke jongere die verantwoordelijkheid wil dragen is een surplus voor de uitbouw van onze gemeente, en die moet je koesteren.

C. Senioren

- Nog meer moet ingezet worden op de deelname door eenzame senioren aan de gemeentelijke activiteiten van de seniorenraad (zoals het kerst-, paas- of zomerfeest) en het seniorenrestaurant
- Het is de bedoeling dat meer 60+'ers minstens één uur per week deelneemt aan de sportactiviteit⁷
- Zoals er binnen Zwalm Kluistert jaarlijks een activiteit is specifiek voor de kinderen, zou ook overwogen kunnen worden een initiatief te nemen specifiek bedoeld voor de senioren

3. Checklist

1. Oprichting jeugd- en seniorenraad en het Lokaal Overleg Kinderopvang : ok
2. Verhoging kinderopvang, naschoolse opvang, Openspelendag, Sinterklaasfeest, enz... : ok
3. Mooie speeltuin, speelstratenbeleid : ok, maar moet uitgebreid worden
4. De oprichting van een kindergemeenteraad : doen!
5. Ondersteuning jeugdbewegingen inzake lokalen : ok, maar masterplan op lange termijn is nodig
6. Onderzoek naar sport- en leesgedrag van de jongeren : doen
7. Financiële ondersteuning jeugdhuis en kadervorming bij jeugdverenigingen: ok
8. Gemeentelijke evenementen voor senioren : ok, maar alleenstaande senioren gericht aanspreken om ze uit isolement te halen
9. Senioren uit leeftijdscategorie 60 – 72 jaar moeten minstens 1 uur per week aan sport doen : project verder uitwerken en uitvoeren
10. Het cultureel aanbod van de gemeente ook laten aansluiten bij de leefwereld van de senioren : eens goed bekijken wat kan